

synes, at det maatte være Tegn paa Udygtighed hos Lederen; naar den har kunnet naa 10 Elever uden Anerkendelse, og den saa ikke kan beholde dem med Anerkendelse, maa Grunden utvivlsomt søges i Forstanderens bristende Evne. Men de skærpede Bestemmelser for at opnaa Anerkendelse — ja Godkendelse skal man jo nu sige — forekomme mig at være saa strenge, at jeg er bange for, at man derved hindrer unge, fremadstræbende, dygtige Skolemænd i at oprette ny Højskoler. Den gamle Bestemmelse er jo saadan, at en Skole skulde have 10 Aarselever blot et Aar, saa fik den Statsanerkendelse; nu skal den i 2 Aar have 10 Aarselever, og saa maa den endda ikke medregne de Elever, der have Friplads eller staa i Tjenesteforhold eller høre til Forstanderens Husstand. Det er en Række Skærpselser, som vistnok ere saa svære, at man næsten skaber et Monopol for de bestaaende Folkehøjskoler, og det skulde vi meget nødig gøre. Højskolen trænger til Tilgang af unge og fremadstræbende Mænd med ny Tanker, med ny Indskud i Højskolearbejdet. Vi maa nødig skabe et Monopol for de bestaaende Skoler. Derfor har jeg foreslaaet denne Ændring, som jeg gerne vil, at Tinget skulde skænke velvillig Tilslutning, at de to Aar blive staaende som Prøveaar, men i det andet Prøveaar skulde Skolen have Ret til at modtage statsunderstøttede Elever. Hvis man følger det ind i Loven, vil det være taaleligt for en ung fremadstræbende, dygtig Mand at faa en Højskole rejst paa bar Bund. Han skal ellers kunne samle fire Kursus, hvert paa 15 Elever, det er 60 Elever, maaske fra et eller højest to Sogne, fra velstillede Hjem, det hører næsten, tror jeg, til Umulighederne. Jeg har selv været med til at grundlægge et Par smaa Højskoler, og jeg ved, hvor store Vanskeligheder man har at overvinde, naar man ikke kan tage mod Elever med Understøttelse, fordi man saa udelukkende skal have dem fra velstillede Hjem. Lad kun en saadan Skole blive anerkendt! Duer Forstanderen saa ikke, er han ikke Opgaven voksen, vil han hurtig miste Stillingen. Men lad dem faa Lejlighed til at prøve Kræfterne! At man stænger for de frem-

adstræbende unge Mænd med de ny Tanker vil Højskolearbejdet ikke være tjent med, og de gamle Højskoler ville heller ikke være tjente med at blive monopoliserede. Med disse faa Bemærkninger skal jeg anbefale mit Ændringsforslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Hvad det sidst omtalte Ændringsforslag angaar, er Spørgsmaalet jo det, om man vil lempe Fordringerne til de ny Skoler noget, og de Fordringer, som jeg har stillet i Lovforslaget, har jeg ment ere saadanne, at det er fuldt forsvarligt at stille dem til ny Skoler. Jeg erkender imidlertid, at det kan være haardt nok i det andet Aar at samle Eleverne, naar man skal afvise de fattige Elever, som søge Amtsundestøttelse, og derfor er det Ændringsforslag, som af det ærede Medlem her er stillet til § 5, et Forslag, som jeg godt kan forhandle med Udvalget om, hvis det vinder Tilslutning i Tinget og navnlig i Udvalget. Tingets Stemning kan jo ikke erfares uden ved en Afstemning, og jeg vilde dog ikke tilraade, at man tog en Afstemning paa dette Punkt i Dag. Hvis der virkelig er Stemning i Udvalget for en saadan Lempelse, vil jeg ikke modsætte mig den, men vil være med til en Overvejelse angaaende dette Punkt.

Om de andre i Betænkningen stillede Ændringsforslag skal jeg straks sige, at Ændringsforslaget til § 8, altsaa Nr. 3, stillet af Udvalget, kan jeg tiltræde. Det er jo ogsaa en Lempelse for de nu bestaaende smaa Skoler, en meget betydelig Lempelse, og der er maaske nogle af disse Skoler, som egentlig ikke med Grund kunde paaregne at faa denne Lempelse, men da der har været Stemning derfor, kan jeg alligevel tiltræde Ændringsforslaget.

De to andre Ændringsforslag kan jeg ikke tiltræde. Forslaget under Nr. 1 til § 5 gaar jo ud paa at stille Landbrugsskolerne, de to ny og de tidligere, paa ens Fod. Naar jeg havde foreslaaet, at de to ny skulde have en Særstilling med Hensyn til Optagelse af Elever, var det, fordi jeg mente, at disse to ny Skoler skulde forsøge paa at tage Elever, som ikke tidligere havde søgt Landbrugsskoler, skulde, om